N° 2. 1863.

P. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 3 Januarij.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Geldleening.

De raad der gemeente Brouwershaven, daartoe gemagtigd door heeren gedeputeerde staten van Zeeland, heeft besloten, ter verbetering van de haven aldaar, eene geldleening aan te gaan.

1. Die geldleening is groot f 20,000, verdeeld in obligatiën van f 500;
2. De tijd der stortingen is in den loop van het jaar 1863, *en wordt nader bekend gemaakt;*
3. De aflossing geschiedt jaarlijks met minstens eene obligatie, bij loting aan te wijzen;
4. Zij die voor het minste rentebedrag inschrijven, zullen de voorkeur genieten;
5. Aan heeren makelaars en commissionairs, wordt van de door hunne tusschenkomst ontvangen gelden, 1/4 pct. provisie toegekend;
5. *De inschrijvingen moeten vóór den* 30 januarij 1863, bij het gemeentebestuur worden ingezonden, waar ook de noodige inlichtingen te verkrijgen zijn.

Brouwershaven, den 29 december 1862.

J. M. LOCKER DE BRUIJNE, voorzitter.
G. J. SEVENHUIJSEN, secretaris.

BINNENLAND.

Middelburg 2 januarij.

OVERZIGT VAN HET JAAR 1862.

II.

Eene korte herinnering aan de dagen die het jaar 1862 vooraf gingen was noodig, wilden wij het verband der zaken niet verbreken. De *werkzaamheid onzer wetgevende magt* liet geen rustpunt toe en zelden waren hare bemoeijingen van het eene jaar en het andere zoo onafscheidelijk in elkander geweven. Op 1 januarij 1862 deed zich het bij ons gelukkig geheel vreemde verschijnsel voor dat zonder budget de dienst moest worden aangevangen. Ter elfder ure nam de eerste kamer nog de wet op de middelen aan, die ook spoedig daarop door den koning werd bekrachtigd, maar de behandeling der begrootingen voor de uitgaven stelde zij tot de eerste dagen van januarij uit. De aanneming van de verschillende hoofdstukken was toen het werk van een oogenblik; drie dagen waren voor de beraadslaging voldoende en de aanneming geschiedde met algemeene stemmen, met uitzondering van de begrooting voor koloniën waar zich vijf leden tegen verklaarden. De meer vrijzinnige politiek ten aanzien van Oost-Indië was dus ook hier bekrachtigd, maar het ministerie was reeds verslagen en de votums der eerste kamer konden het geen levenskracht meer inblazen. De ministers vroegen weldra gezamelijk hun ontslag, en er volgde eene krisis die langer dan gewoonlijk aanhield en meer dan ooit stof tot allerlei geruchten opleverde.

Dat een ministerie met Thorbecke aan het hoofd thans zou optreden, liet zich reeds eenige dagen vooraf met tamelijke zekerheid voorspellen en niemand verwonderde er zich dan ook over toen het koninklijk besluit bekend werd waarbij de heer Thorbecke tot minister van buitenlandsche zaken werd benoemd. Meer bevreemding wekte het dat onderscheidene personen die met hem zitting zouden hebben tot nog toe in het openbare leven bijna geheel onbekend waren.

Bij besluit van 30 januarij werden door den koning benoemd:

tot minister van binnenlandsche zaken mr. J. R. Thorbecke, lid van de tweede kamer der staten generaal;

tot minister van financiën G. H. Betz, lid van de tweede kamer der staten generaal;

tot minister van oorlog J. W. Blanken, kolonel der artillerie, direkteur der artillerie-stapel- en konstruktie-magazijnen te Delft;

tot minister van koloniën G. H. Uhlenbeck, oost-indisch hoofdambtenaar, laatstelijk direkteur der burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië.

Verder werd de tijdelijke waarneming van het departement van buitenlandsche zaken opgedragen aan jhr. mr. A. J. L. baron Stratenus, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het hof van Hannover en de Hanzesteden.

Het verzoek om ontslag van jhr. W. J. C. ridder Huyssen van Kattendijke als minister van marine werd niet aangenomen, terwijl mr. J. A. Jolles, minister voor de zaken der hervormde en andere eerediensten, belast *werd met het beheer van dat,* tijdelijk in stand te houden, departement.

Aan den heer mr. K. A. Meeussen, lid van de tweede kamer der staten generaal, werd de zelfde betrekking voor het departement van de roomsch-katholieke eeredienst opgedragen.

Beide laatst genoemde departementen werden niet lang daarna (bij besluit van 21 april) opgeheven. De zaken voor de roomsch-katholieke eeredienst werden met 1 julij beheerd *door een administrateur onder de bevelen van den minister* van buitenlandsche zaken, die voor hervormde eeredienst door een administrateur onder de bevelen van den minister van justitie.

Met betrekkelijke ingenomenheid hebben wij het ministerie *bij zijn optreden begroet. Het deed ons genoegen dat de* man die het konstitutionele begrip zoo als wij het opvatten, als lid der tweede kamer het zuiverst vertegenwoordigde, die van 1849 tot 1853 een krachtig regeringsbeleid bevorderde, die zoo veel heeft tot stand gebragt wat op ons staatkundig leven van gunstigen invloed was, thans weder geroepen werd het beheer van een der departementen van algemeen bestuur op zich te nemen. Niet minder waren wij er over verheugd *dat de taak om een ministerie zamen te stellen aan den heer* Thorbecke was opgedragen, daar de leider der oppositie waarvoor een kabinet bezweken is, volgens den aard onzer staatsinstellingen als van zelve daartoe is aangewezen. Onverdeeld echter was onze ingenomenheid met het nieuwe ministerie, welke wij den 31 januarij aan den dag legden, geenszins. De onbekendheid van de ministers van koloniën en oorlog als politieke personen, deed ons vreezen dat die onbekendheid *als een middel zou worden aangewend om de kracht van het* ministerie in veler oogen te verkleinen. Dat onze vrees niet ongegrond was is gebleken. En toen naauwelijks een maand later de heer Stratenus door mr. van der Maesen de Sombreff werd vervangen vond men ook in de onbekendheid van dezen, maar meer nog in zijn betrekkelijk jeugdigen leeftijd, aanleiding om reeds dadelijk een afkeurend oordeel over hem uit te spreken. Men denke er slechts aan hoe de hoogleeraar *Vreede zich moeite gaf om den „Limburgschen dorpsdiplomaat”* in een ongunstig daglicht te plaatsen.

Dat het ministerie ook met andere wapenen sterk bestreden zou worden was te verwachten. Dat hen, die uit vrees voor verandering zich aan al het bestaande krampachtig vastklemmen, dat hen die met misbruiken hunne belangen vereenzelvigd hebben bij het optreden van een ministerie Thorbecke schrik in het harte slaat, is natuurlijk, maar van dezen spreken *wij thans niet. Nog velen zijn er die, volkomen ter goede* trouw, van eene toepassing onzer grondwettige voorschriften in progressistischen geest zich nog maar geen heil voor Nederland kunnen voorstellen; nog zeer velen zijn er aan wie het oude regime liever is dan het nieuwe. Van dezen eerbiedigen wij de opinie al kunnen wij haar niet deelen. Waar deze partij zich uitspreekt — zij doet dat echter zelden omdat haar onbestemd bewustzijn vaak niet te formuleren is — zijn wij bereid *op hare stem te letten, haar met gematigdheid te bestrijden.* Maar verontwaardiging moest zich wel van ons meester maken toen wij de Amsterdamsche courant, bij gelegenheid dat de koning volgens gewoonte de hoofdstad zou bezoeken, een toon hoorden aanslaan die door de omstandigheden in geenen deele gewettigd werd. De poging om eene demonstratie voor te bereiden gelukte echter niet: de opwekking daartoe stuitte af op de goede gezindheid der bevolking. De koning werd met *de meeste hartelijkheid ontvangen, geen zweem van misnoegen* vertoonde zich in de hoofdstad en alom gaf men van de beste gezindheid het bewijs. Toen Z. M. omstreeks eene maand later de provincie Overijssel een bezoek bragt, was ook daar de geestdrift algemeen. Dat die geestdrift zich ook hier levendig openbaarde toen onze provincie, die tot nog toe Willem III niet had mogen in haar midden zien, in de laatste dagen van mei door den koning bezocht werd, ligt nog versch *in ieders herinnering. Over dat bezoek spreken wij echter later* als wij ons meer bepaald met hetgeen onze provincie in het afgeloopen jaar merkwaardigs heeft opgeleverd, zullen bezig houden. Op laatstgenoemd tijdstip was ook de ongerustheid die zich van een groot deel der bevolking had meester gemaakt gelukkig geheel geweken. De reis door de koningin en kort daarop ook door den koning naar Parijs ondernomen, had namelijk nieuw voedsel gegeven aan het gerucht, reeds in oktober van het vorige jaar in omloop gebragt, dat er over eene huwelijks-verbindtenis tusschen den prins van Oranje en prinses Anne Murat onderhandeld werd. Dat gerucht vond meerder geloof dan het verdiende want het liet zich niet onderstellen dat de koning zou bewilligen in het geven zijner toestemming tot een huwelijk dat zoo anti-nationaal zou zijn, veel minder dat de staten generaal het zouden bekrachtigen. Te Utrecht was de vrees bij sommigen echter van dien aard dat men reeds overging tot het teekenen eener petitie om den koning te verzoeken „deze ramp van Nederland af te wenden.” De Staatscourant van 6 mei maakte aan alle praatjes dienaangaande een einde door de nadrukkelijke verklaring dat 's konings reize geen ander doel had dan het brengen van een bezoek aan den keizer en de keizerin der franschen.

Bij de voortzetting onzer beschouwing in een volgend nommer moeten wij in de eerste plaats weder den blik rigten naar 's lands vergaderzaal.

Het tweede volkskoncert der maatschappij tot bevordering der toonkunst, zondag avond te Amsterdam gegeven, heeft weder ten volle aan de sedert het eerste koncert ontstane verwachting beantwoord. De meeste nommers maakten op het *talrijk geboor een zeer gunstigen indruk.* Het programma bestond uit: Mendelssohn, Symphonie no. 3; de Egmond-ouverture van Beethoven; Schumann's Waldchor uit Der Rose Pilgerfahrt; Weber's Jagtkoor uit de Euryanthe; het Bacchuskoor uit Antigone van Mendelssohn; de Olympia-ouverture van Spontini. *De leiding van het orkest door den heer* Verhulst werd bijzonder geroemd, en het publiek gaf de ondubbelzinnigste blijken van goedkeuring. Vooral de uitvoering van de Egmond-ouverture wekte aller geestdrift en dit nommer werd op algemeen verlangen ook ten tweede male ten gehoore gebragt. — Omstreeks 1650 personen woonden het koncert bij: 300 op den eersten en 1060 op den tweeden rang. De overige 300 personen hadden als leden der *maatschappij kosteloos toegang.*

Op de londensche internationale tentoonstelling zijn de volgende schilderijen van nederlandsche kunstenaars verkocht: van Deventer, Gezigt op Amsterdam; eene schilderij van te Gempt; *de Haas, Landschap met vee; Israëls, De schipbreukelingen* en De wieg; H. ten Kate, Oude vos in den val; H. Koekkoek, Zeestuk; Mollinger, Heide; Rochussen, Valkenjagt; van Schendel, Groentenvrouw; Springer, Stadhuis in den Haag; Verschuur, Paarden in een stal; Waldorp, Stil water; Heidemans, een schilderwerk op ivoor, naar Wilkie.

De stoomboot Orissa, met de mail-pakketten van Bombay en Nepaul, is op 25 december te Suez aangekomen en brengt de tijding mede, dat de stoomboot Azof den 10 dier maand te Point de Galle (Ceylon) is aangekomen met 129 kisten brieven en 329 balen zijde uit het wrak der Colombo. De Azof is op den 15 weêr naar het eiland Minicoy vertrokken.

* Uit 's Gravenhage schrijft men ons 1 dezer:

„Bij den aanvang van den nieuwen jaarkring is bij een onzer ministeries eene hervorming tot stand gebragt die op zich zelve toejuiching en als antecedent belangstelling verdient. Bij het departement *van justitie namelijk is aan een referendaris* en aan een ander ondergeschikt ambtenaar eervol ontslag verleend, onder de bepaling dat hunne betrekkingen onvervuld zullen blijven en hunne bezoldigingen onder andere ambtenaren aan dat departement zullen worden verdeeld. Op die wijze is thans, zonder eenig bezwaar voor 's rijks schatkist en ook zonder eenig nadeel voor de dienst, het traktement van eenige lagere ambtenaren verhoogd. Ik kan er bijvoegen dat *de zelfde maatregel zal worden genomen* bij de meeste — zoo niet bij alle — andere ministeries.

„Zoo is dan eindelijk de regering den eenigen goeden weg opgegaan en heeft zij het eenige middel aangegrepen waardoor het belang der schatkist met dat der ambtenaren kan worden verzoend. Tot dus verre hadden wij een veel te groot getal ambtenaren, bekwame en onbekwame, met veel ledigen tijd en bekrompen bezoldiging. Voortaan — zij het dan ook niet dadelijk — *zullen de ledige beurzen te gelijk met de* ledige hoofden verdwijnen en zal de staat gediend worden door een zoo klein mogelijk getal bekwame ambtenaren die stevig werken maar ook behoorlijk bezoldigd worden. Het ware te wenschen dat ook bij de ambtenaren der provinciën en der gemeenten dergelijke echt-rationele hervorming kon worden tot stand gebragt.

„De nieuwjaarsdag ging hier voorbij gelijk altoos. Er zijn *evenwel minder dronken lieden op straat gezien dan* gewoonlijk. — Over het fooijen-systeem, waarmede de geheele maatschappij hier te lande doorkankerd is, zal ik niets zeggen; die kwaal is ongeneeslijk, dat misbruik is voor uitroeijing niet vatbaar. Reeds vóór 130 jaren werd het gegeeseld door Justus van Effen; welligt zullen onze achter-kleinkinderen den moed hebben de door dezen schrijver daartegen ontwikkelde gronden in overweging te nemen. Een misbruik is er evenwel aan *den laatsten en den eersten* dag van 't jaar eigen, hetwelk reeds thans voor uitroeijing rijp schijnt; ik bedoel het schieten en het afsteken van vuurwerkjes op straat. Waarom men deze, in 't algemeen strafbare, handelingen alleen op deze beide dagen straffeloos gedoogt, verklaar ik niet te begrijpen. Ook is het niet meer noodig te wachten tot dat het kalf verdronken is; immers er zijn reeds ongelukken genoeg uit voort gekomen. Geen jaar gaat er bijna voorbij, waarin niet hier of daar in ons vaderland personen gekwetst of verminkt worden, ten gevolge van het bespottelijke gebruik om de vreugde over de geboorte van een nieuwen jaarkring in den vorm van pistool- of geweerschoten uit te drukken.”

Benoemingen en besluiten.

BURGEMEESTERS. Benoemd tot burgemeesters de heeren: te Colijnsplaat, Kats en Kortgene, J. H. Bijbau; Ellemeet, J. Schalkwijk; *Forth Bath en Rilland, D. Windhorst;* 's Gravenpolder, P. van Liere; Groede en Nieuwvliet, M. Mazure; Hengstdijk, J. F. van Esbroeck; Hontenisse, J. Sergeant; Hulst, P. P. T. Pierssens; Krabbendijke, D. P. Dominicus; Nisse en Ovezande, C. de Fouw; Oostburg, F. L. Benteyn; Ouwerkerk, J. van der Hare; Overslag, J. M. Mattelé; St. Annaland, A. J. Bierens; Stoppeldijk, J. Vereecken; Westdorpe, N. Kerckhaert; Wissekerke, J. H. L. Vader; Zuiddorpe, A. J. Ooghena; *en te Biervliet de heer D. Bekaar,* ten einde die betrekking gelijktijdig te bekleeden met die van burge-

meester der gemeenten Hoofdplaat, Waterlandkerkje en IJzendijke.

MINISTERIËLE DEPARTEMENTEN. Verleend de personele titel van referendaris aan den hoofdkommies bij het departement van justitie, den heer A. W. Philipse.

Eervol ontslag verleend aan jhr. mr. J. C. L. A. Nedermeijer ridder van Rosenthal, uit zijne betrekking van referendaris bij genoemd departement, onder bepaling dat die betrekking onvervuld zal blijven, en onder gelijkluidende bepaling aan den heer J. P. de Virieu, uit zijne betrekking van adjunkt kommies bij het zelfde departement. Voorts uit hunne tegenwoordige betrekking bij de administratie voor de zaken der roomsch-katholieke eeredienst, aan den referendaris jhr. L. J. H. ridder de van der Schueren; en den adjunkt kommies J. A. W. van der Meer, behoudens hunne aanspraak op wachtgeld.

REGTERLIJKE MAGT. Benoemd tot regter in de arrondissements-regtbank te Zierikzee jhr. mr. L. F. van Panhuys, thans substituut-officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Goes; en tot substituut-officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Goes mr. J. W. de Quertenmont, advokaat te 's Gravenhage.

BELASTINGEN. Benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en akcijnsen te Nieuw-Schoonebeek de heer G. W. F. G. Callenfels, thans surnumerair der direkte belastingen enz. in Zuid-Holland.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer G. J. Gobius du Sart, te Arnemuiden, is beroepen als tweede predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te Katwijk aan zee, doch heeft onmiddellijk bedankt.

Marine en leger.

Naar wij vernemen heeft het departement van oorlog de militaire autoriteiten des legers uitgenoodigd, om met de direktiën der gasfabrieken in elke garnizoensplaats eene overeenkomst te treffen, voor eene verlichting met gas in de chambrées der verschillende kazernen, ten einde de soldaat ook van een goed licht zij voorzien en daardoor het verblijf in de kazernen worde veraangenaamd.

Gemengde berigten.

Te Dordrecht heeft zich eene sub-kommissie gevestigd voor de oprigting van een gedenkteeken aan den hertog Bernhard van Saxen-Weimar-Eisenach. — In de veengronden nabij het Udeler-meer, zijn dezer dagen eenige zilveren munten gevonden, 69 in getal. Zij dragen meest alle nog duidelijke opschriften en beelden van Antonius Pius, M. Aurelius en Faustina, vrouw van Antonius; de keerzijden dragen gewone stempels en ten deele ijkmerken en opschriften, welke op de toewijing van den tempel aan Juno en het stichten van een weeshuis door Faustina betrekking hebben. Men gelooft niet dat dergelijke bewijzen van het verblijf der romeinen op de Veluwe reeds vroeger gevonden zijn. Aan het munt- en penningkabinet te Leiden zijn de merkwaardigste exemplaren afgestaan. — Uit Baltimore wordt gemeld dat men aldaar thans een schaakspeler zonder wederga heeft in een achtjarig kind. zoontje van den heer J. Warren. De sterkste spelers in Amerika heeft hij geslagen. Dit talent schijnt hij bij inspiratie gekregen te hebben, daar hij eerst in de maand julij jl. het eerste onderrigt in dat spel gekregen heeft. — Eergisteren hadden zich drie jonge knapen te Vlissingen met eene sloep naar de reede begeven, om aldaar wat te zeilen. Daar geen hunner eenige kennis had om met een boot om te gaan, sloeg deze weldra om en liep vol water. Gelukkig was de beurtschipper J. Verlinde, van Neuzen, op korten afstand van de plaats des ongeluks; onmiddellijk liep hij met zijn vaartuig daarheen, hij redde de jongelingen en bragt hen behouden te Vlissingen aan.

Burgerlijke stand.

MIDDELBURG. Eerste huwelijksafkondiging den 21 december 1862: H. F. van der Heyden, jm. 30 j. met M. H. Hens, jd. 29 j. P. F. A. Nijsen, jm. 33 j. met A. J. van den Bosch, jd. 31 j. J. P. van Reigersberg Versluijs, jm. 28 j. A. J. Schuurbeque Boeije, jd. 25 j. J. van den Hoeven, jm. 34 j. met J. M. Baden, jd. 31 j.

(Van 20 tot 27 december 1862.)

VLISSINGEN. Gehuwd: L. L. Gulinck, wedn. van J. M. v. d. Bergh, 30 j. met I. I. Bienefelt, jd. 25 j. W. Slubber, jm. 31 j. met C. I. ten Hout, jd. 21 j. M. de Weerd, jm. 34 j. met P. Smitman, wed. van P. Faase, 38 j.

Bevallen: E. A. Slot geb. Bolderman, d. N. A. Sohier geb. Herman, z. J. H. C. Klijberg geb. Larsen, z. E. Hageman geb. Tanis, z. L. M. Nijland geb. Sesee, d. J. M. Contant geb. Cornelissen, z.

Overleden: B. C. van Eck, d. 3 j. F. W. Burgerhoff, d. 3 m. A. C. But, weduwn. van N. Schaaf, 71 j. J. Vrage, wed. van P. A. Mortier, 77 j. C. C. Amadio, vrouw van A. G. W. Wepster, 41 j.

GOES. Bevallen: P. H. Leenpoel geb. Blondel, z. W. Vaes geb. Mellink d. C. W. Oerlemans geb. Polderman, z. A. de Blok geb. van 't Westeinde, z.

Overleden: P. Remijn, man van J. Huffner, 41 j. R. E. Heersma, z. 4 m. J. K. Dodmond, z. 2 m. M. M. v. d. Mark, d. 3 j. C. M. v. d. Vreede, vrouw van C. de Graaf, 43 j. A. Duvekot, d. 8 d.

ZIERIKZEE. Gehuwd: S. van de Velde, jm. 28 j. met L. Moormond, jd. 21 j.

Bevallen: J. Hillebrand geb. van Popering, z. J. C. Thewis geb. van Acker, z.

Overleden: L. den Herder, man van E. van Weelde, 68 j. M. Dekker, vrouw van F. A. Berwald, 55 j.

Thermometerstand.

31 dec. 's av. 11 u. 38 gr.
1 jan. 's morg. 7 u. 40 „ 's midd. 1 u. 45 „ 's av. 11 u. 46 gr.
2 „ 's morg. 7 u. 44 „ 's midd. 1 u. 44 gr.

BUITENLAND.

Algemeen overzigt.

II.

Trotseerde in de maand mei het italiaansch kabinet den volkswil, het pruissisch ministerie trachtte zich te verzekeren van den goeden uitslag der nieuwe verkiezingen; de pruissische ambtenaren ijverden op vrij onhandige wijze voor de kandidaten der regering en waren voor 't grootste gedeelte plus royalistes que le roi. De oppositie was intusschen krachtiger en krachtiger geworden, de pruissische akademiën hadden protesten ingediend en daar werd eensklaps een brief openbaar gemaakt van den minister von der Heydt waarbij hij de noodzakelijkheid betoogde van eene vermindering der oorlogsbegrooting, terwijl weldra bleek dat het ministerie volgens de motie Hagen zou handelen en het budget gespecialiseerd indienen. Men vertrouwde echter weinig op de liberale beloften van dit reaktionair ministerie en de verkiezingen bragten 230 liberalen van allerlei kleur en nuance in de kamer van afgevaardigden.

Intusschen werd de aandacht een oogenblik afgeleid door het hessisch konflikt, waar men op kleinere schaal ongeveer de zelfde komedie speelde en waar de herstelling der grondwet van 1831 door het volk gevraagd, door den keurvorst geweigerd werd. Oostenrijk, hetwelk de weg der liberaliteit in tegenoverstelling van Pruissen was begonnen in te slaan, toonde zich wel gezind op de vergadering te Frankfort om Keurhessen de konstitutie van 1831 te doen teruggeven. De heer von Bernstorff die zoo mogelijk door dit konflikt het verloren prestige aan zijn vaderland terug wenschte te geven, en daarom de zaak van Keurhessen zelf zoo gaarne op eigen autoriteit geheel wenschte te beslissen, kon weldra zijne buitenlandsche liberaliteit niet meer bedwingen en de pruissische troepen werden mobiel verklaard met de bedreiging in Hessen te zullen rukken — alles wederom tot groot genoegen van Oostenrijk dat het belagchelijk figuur van Pruissen met zelfvoldoening aan het overig Duitschland deed opmerken, en nu eindelijk wel om verdere moeijelijkheden te voorkomen den keurvorst wilde bewegen om aan den wensch zijns volks toe te geven. De pruissische soldaten zouden dus niet in Kassel verschijnen, ten gerieve der bevolking, in tegenstelling van de fransche soldaten te Rome, ten gerieve van den wereldlijken vorst, die omstreeks dezen tijd ook eene tallooze menigte geestelijke soldaten in zijne residentie had verzameld, uit alle oorden bijeen gekomen — ter kanonisatie van eenige japansche martelaren volgens sommigen, ter vertooning van de magt waarover het pausdom nog te beschikken heeft volgens anderen. Wij gelooven het laatste doch meenen tevens dat de tijden voorbij zijn, waarin dergelijke vertooningen — dergelijke konciliën meer invloed bezaten dan de intellektuële stormram der publieke opinie. Het was echter een schoon tafereel — uit historisch oogpunt — die massa geestelijken bijeen te zien om te schragen wat waggelend in een ploft, om te steunen wat geheel en al vermolmd is.

Dit laatste is ook van toepassing op de grieksche dynastie. Toen de tegenwoordige koning van België, het leuvensch bier boven den nektar verkiezende, den helleenschen troon aan Otto liet, voorzag hij welligt wat al moeijelijkheden het bestuur over het grieksche volk met zich bragt. Hoe vele opstanden en revolutiën hebben dit land niet reeds sedert het begin der regering van Otto geteisterd, welke nu eens door vreemde interventie onderdrukt, dan weder door eigen kracht gedempt, straks door koncessiën gesust werden. Hoe wrak was de troon waarop koning Otto zetelde en hoe voorzigtig waren de woorden en daden der beschermende mogendheden, daar toch een enkele sterk sprekende uitdrukking omtrent Griekenland onmiddellijk alle diplomatische harten en handen in beweging en in verband bragt met de grootste onder de groote kwestiën van onzen tijd: het oostersche vraagstuk, waarvan het middenpunt de verwijdering uitmaakt van een lijk dat Europa verpest, onder welke min vleijende omschrijving men het turksche rijk wil verstaan. In het laatste gedeelte dezes jaars schijnt het wel of Engeland toch ook de laatste hoop op Turkije heeft verloren en de hand begint terug te trekken. Te midden van de binnenlandsche woelingen in Pruissen waarop Europa het oog gevestigd heeft, te midden van de hartstogtelijke woede der rampzalige polen tegen den noordschen kolossus, te midden van de zonderlinge cirkelvormige bewegingen van deze dagen willen wij hier onzen blik een weinig verder uitbreiden dan dit werelddeel. Wij behoeven daartoe naar geen behoorlijken overgang te zoeken, daar de gebeurtenissen ginds in Amerika een zeer merkbaren invloed hebben op den handel van alle landen en zelfs de europesche staatslieden een blik van verbazing doen werpen op dat land, hetwelk zoo snel en zoo wonderlijk zich ontwikkelde en ideën verwerkelijkte waarvoor, zoo lang deze praktisch nog niet van hare uitnemendheid getuigden, het hoogst beschaafd Europa glimlagchend de schouderen ophaalde.

Beschouwen wij echter de gebeurtenissen in Europa zelve slechts à vol d'oiseau; vooral bij het werpen van een blik op de overige werelddeelen gedurende dit jaar, kunnen wij slechts hoogst onvolledig zijn. moeten wij slechts de ruwe omtrekken aangeven der toestanden en willen wij zelfs niet tot die streken doordringen welke òf wegens mindere belangrijkheid hier op geene vermelding aanspraak kunnen maken òf waar de bijl van den kolonist — door een fransch schrijver niet onaardig l'épée de la civilisation genoemd — in de ondoordringbare wouden nog slechts weinig heeft weggehakt, voor het oord waar welligt later de beschaving zal zetelen.

Het eldorado der landverhuizers, de streek alwaar vroeger nog eene nijvere hand altijd werk kon vinden, heeft in den laatsten tijd al zijn schitterenden glans verloren, de band die de unie-staten verbond werd verscheurd, de stilstand van den handel aldaar sleepte een nadeel voor Europa met zich hetwelk vooral Engeland, minder Frankrijk en België, eenigzins ook Nederland drukte. Met afwisselende kansen werd de amerikaansche burgeroorlog in het begin dezes jaars gevoerd, terwijl hij in maart het incident opleverde, hetwelk zoo veel sensatie te weeg bragt, wij bedoelen het gevecht van den Monitor en Merrimac, waarvan wij in een bijvoegsel van no. 45 op 15 april eene uitvoerige beschrijving gaven. Wij herinneren ons overigens nog te duidelijk hoe Engeland als van schrik ineen kromp en hoe men de dagbladen zelve aldaar hoorde verklaren dat de magtige zeemogendheid van gisteren op heden slechts eene marine bezat, welke uit één half gepantserd schip bestond. Zoo als het met dergelijke gebeurtenissen gewoonlijk gaat, is, toen de eerste schrik voorbij was en men toch bemerkte dat er vooreerst nog geen kans was dat Amerika met een paar gepantserde vaartuigen de geheele vereenigde zeemagt van alle europesche staten zou komen verbranden en vernielen, de uitvinding der gepantserde schepen na gedurende eenigen tijd allerlei redevoeringen, dagbladvertoogen, twisten van deskundigen te hebben uitgelokt, slechts ten onderwerp der overdenkingen van ingenieurs en tot proefnemingen der artillerie geworden; men hoort echter nu en dan nog eens in de volksvertegenwoordigingen er over spreken. In Amerika zelf waar men veel minder spreekt dan in Europa maar zoo veel te meer handelt, heeft de uitvinding der pantsering reeds weder verscheidene verbeteringen ondergaan en strekt zij om de amerikaansche oorlog nog bloediger te doen zijn.

Wordt derhalve daar niets waargenomen dan de oorlog in allerlei gedaanten en was ons het laatste berigt, dat van een onbeslisten slag bij Fredericksburg, waarin volgens de matigste berekening tien duizend man buiten gevecht werden gesteld, ook meer zuidelijk teistert de oorlog op allerlei wijze; aan Texas toch grenst het land hetwelk Frankrijk met het zwaard tot eene gelukkige, rijke en magtige natie wil maken. Er is veel geschreven over den rampzaligen toestand van Mexiko, en zekerlijk de tallooze revolutiën, waarvan dit gewest getuige is geweest, waarbij nu eens de eene dan weder de andere partij aan het bewind kwam, is voor de ontwikkeling der bewoners verre van gunstig geweest. Hoe men overigens daarover denken moge, het zij onze sympathie aan de tegenwoordige bestaande regering in Mexiko al dan niet ten deel valt, zeker is het dat bij de interventie van Engeland, Spanje en Frankrijk omtrent de oorzaak waarvan wij hier niet in bijzonderheden zullen treden, de mexikaansche bevolking hare binnenlandsche twisten en partijschappen vergeten schijnt te zijn om zich te scharen onder de banier, welke Juarez tegen de fransche bezetting heeft opgeheven. Talloos zijn dan ook de hinderpalen, welke de opperbevelhebber Forey, opvolger van den generaal Lorencez, ontmoet en de geele koorts maait als getrouwe bondgenoot der inboorlingen op schrikwekkende wijze in de gelederen der fransche soldaten.

Terwijl ons de talrijke revolutiën in deze amerikaansche republiek door de fransche expeditie meer bekend zijn geworden, moet dergelijke toestand in dit gedeelte van Amerika ons niet verwonderen, daar hij volstrekt niet vreemd is in deze gewesten. De republieken van Centraal-Amerika, Guatemala, Nicaragua, Salvador, Honduras en Costa-Rica, zijn evenzeer ten prooi van partijschappen en binnenlandsche onlusten, en wanneer zij nu en dan eens magteloos insluimeren, weldra breekt hier of ginds weder eene zamenzwering of partijoorlog uit en ontsteekt den fakkel des burgerkrijg op even woeste wijze als voorheen. Dat in zulk een toestand de beschaving al bijzonder weinig ontwikkeling kan aanbrengen, zullen wij niet nader behoeven te betoogen.

Op de zelfde hoogte ongeveer staan de verschillende staten van Zuid-Amerika en of hier de partijen al onder andere namen optreden dan ginds, de eigenlijke oorsprong van allen is eerzuchtig eigenbelang. Even als Mexiko aan Europa meer bekend is dan de overige staten door interventiën, eveneens is dit hier met Venezuela het geval, alwaar revolutie op revolutie en diktatuur op diktatuur allen handel en alle welvaart hebben vernietigd. Op Nieuw-Grenada, Ecuador, Bolivia, is echter het gezegde even toepasselijk, terwijl hierbij nog de naijver op naburige staten tot buitenlandsche oorlogen aanleiding geeft en deze gewesten onderling verbindt door een warnet van intriges en kuiperijen. Overigens heeft de fransche expeditie in Mexiko den haat der zuid-amerikaansche republieken welke hierin een inbreuk op Amerika's onafhankelijkheid zien, op de hevigste wijze tegen Europa aangewakkerd, terwijl de nederlaag voor Puebla op amerikaansche wijze gekleurd, den naam van den sedert overleden generaal Zaragosa overal heeft doen verheerlijken, waarbij eene eeredegen uit Peru en Bolivia den „verdediger der amerikaansche onafhankelijkheid" ten deele viel.

Op dezen woeligen toestand der zuid-amerikaansche replublieken, maakt alleen Chili eene vrij gunstige uitzondering en terwijl ook dit gewest vroeger een tijdperk van hevige revolutiën en binnenlandsche twisten heeft gekend, thans is het vrij rustig, waardoor de handel en welvaart zich aldaar ook bloeijender vertoont dan in hare zusterstaten. In het zuiden dezer republiek ligt de landstreek Aruncanië, grenzende aan Patagonië, nog geheel in zeden en gewoonten behoorende tot de oude volksstammen en onafhankelijk van Chili, hetwelk nu eens door geweld dan weder door traktaten deze indianen onder zijn gezag trachtte te brengen. Een prokureur uit Périgord in Frankrijk, die zich naar Aruncanië had begeven, liet zich aldaar onder den naam van Orelius-Antonius I tot koning kroonen onder belofte de onafhankelijkheid van zijn volk tegen Chili te zullen verdedigen. Eenige chilische soldaten maakten zich echter terwijl hij zich op de grenzen van zijn aruncanisch rijk bevond van hem meester, waarop hij in de staatsgevangenis werd geworpen. Onlangs is hij door bewerking van Frankrijk uitgeleverd en op een fransch schip naar zijn vaderland teruggebragt. De charivari heeft hem thans kandidaat gesteld voor den griekschen troon.

België.

In de zitting van den antwerpschen gemeenteraad op dingsdag ll. hebben, behalve de burgemeester, 17 leden hun ontslag ingediend. De nieuwe verkiezingen zijn vastgesteld op 27 januarij e. k.

— La gazette de Mons bevat het volgende feit, waaromtrent wij ons van alle beoordeeling willen onthouden, deze aan onze lezers overlatende. Een zesjarig kind van een armen daglooner was overleden. De pastoor van Quiévrain weigerde echter de begravenisplegtigheden te vervullen, als hem niet zijne gebeden vooraf werden betaald, waarvoor hij zes franken eischte. De arme vader, die onmogelijk deze som bijeen kon brengen, verzocht de betaling te mogen uitstellen tot aan het einde der week, bij het ontvangen van zijn werkloon. Dit aanbod werd afgeslagen door den geestelijke. De werkman vervoegde zich toen bij het gemeentebestuur, hetwelk zich met de burgerlijke begravenis van het kind belastte. Van een talrijke welgezinde volksmenigte omringd, vergezelden op den dag der begravenis de waarnemende burgemeester en de gemeenteraad het lijk naar de laatste rustplaats. Op het kerkhof zag men nu echter de waardige dorpsgeestelijke naderen, die te laat de gevolgen van zijn gedrag had ingezien en door allerlei betoogen zijne handelwijze trachtte te regtvaardigen. Met een ernstig en waardig woord over zijne daad verzocht de waarnemende burgemeester hem echter deze plaats te verlaten, en sprak daarop een indrukwekkende grafrede uit. Eindelijk werd eene kollekte gehouden voor het huisgezin, welks armoede niet toeliet de gebeden van den dorpsgeestelijke te betalen.

Frankrijk.

Men leest in Le siècle:

„Eenige dagbladen, welke den schijn aannemen van half officiëel te zijn, bevatten nu en dan korrespondentiën of mededeelingen, waarin niettegenstaande de toon van gezag, welke daarin doorstraalt, toch aller zonderlingste fouten zijn op te merken. Wij willen daaromtrent een paar voorbeelden mededeelen, om het publiek te waarschuwen tegen de berigten van zekere korrespondenten.

„Nog weinige dagen geleden meldde La patrie dat mgr. de bisschop van Oribaza, door Almonte bij den generaal Forey ingeleid, dezen de geestelijkheid van zijn diocese had voorgesteld. Wij hebben onmiddellijk de fout van La patrie aangetoond, door haar op zachte wijze onder het oog te brengen dat er geen bisschop van Oribaza bestaat. Thans bevat het zelfde dagblad een berigt omtrent woorden en handelingen van den aartsbisschop van Guanajuato, die aan den generaal Forey zijne ondersteuning had toegezegd, benevens den bijstand van zijne geestelijkheid. Wij zijn nogmaals verpligt aan La patrie te verklaren dat er evenmin een aartsbisschop van Guanajuato als een bisschop van Oribaza bestaat. Dit dagblad mag toch zijne korrespondenten wel eens daaromtrent waarschuwen! Wil zij omtrent dit alles goed ingelicht zijn, dan willen wij gaarne aan La patrie verklaren dat het geestelijk gezag in Mexiko vertegenwoordigd wordt door één aartsbisschop, die in de hoofdstad zetelt en door tien bisschoppen, aan het hoofd staande der diocesen, Michoacan, Guadalajara, Durango, Monterey, Sonora, Chiapis, Oajaca, Yucatan, San Luis-Potosi en Puebla. Andere diocesen bestaan in geheel Mexiko niet. Hoe kan men nu na dergelijke grove fouten geloof hechten aan bijzonderheden van eene voorstelling der mexikaansche geestelijkheid door denkbeeldige personen.

„Dit is nog niet alles: La patrie voegt bij de vermelding van eene manifestatie ten gunste der fransche interventie te Tascala, waarschijnlijk om daaraan eene lokale kleur te geven, dat deze stad ons den weg naar Mexiko opende door Predras-negras. Wij tarten alle korrespondenten om ons te zeggen waar dit Predras-negras gelegen is, hetwelk evenmin tusschen Tascala en Mexiko te vinden is als de bovengenoemde personaadjes." Overigens treedt Le siècle verder in eene beschouwing der omstreken der stad Mexiko, waaruit blijkt dat de bewering van Le moniteur de l'armée, als zou het onmogelijk zijn om deze hoofdstad met een onoverkomelijke watermassa te omringen, ten eenenmale onjuist is.

Italië.

Brieven uit Civita Vecchia melden dat deze plaats door het fransch bezettingsleger zeer versterkt wordt, waaruit men opmaakt dat Frankrijk bij eene toekomstige ontruiming van Rome nog gedurende eenigen tijd Civita Vecchia zou blijven bezetten. Dat echter deze ontruiming van Rome binnen korten tijd zoude plaats vinden is nog zeer onwaarschijnlijk.

— De voornaamste punten der hervormingen, welke door Pius IX zullen worden ingevoerd, zijn de volgende:

1. Invoering van een burgerlijk en strafwetboek, ten deele nieuw, ten deele herzien; opheffing van het kanonisch regt als eenige regel voor de algemeene justitie.

2. Reorganisatie van het regterlijk gezag en der verschillende instantiën. De regtbank ter laagste instantie zal bestaan uit één regter. Het hoogste hof van appel zal uitsluitend zamengesteld zijn uit prelaten.

3. Afscheiding der justitie en administratie, welke laatste eene reorganisatie zal ondergaan, naar de beginselen der gemeentelijke en provinciale autonomie. De ondergeschikte betrekkingen tot die van gedelegeerden, kunnen worden vervuld door leeken. De autonomie wordt aan de steden gewaarborgd.

BOEKBESCHOUWING.

Een dood volk? Toespraak gehouden op den gedenkdag van Alkmaars ontzet in 1573 (8 *oktober* 1862) *door mr. W. van der Kaay. Alkmaar, H. Coster en zoon.*

Het zijn niet altijd dikke folianten waarin de waarheid zich verschuilt, dikwijls zweeft zij ons voorbij op warrelende bladeren door den wind opgejaagd, en zijn zij reeds verre van ons, als wij ons nevelachtig herinnerden wat zij ons toeriep. Onze tijd welke zoo talloze brochures, „open brieven," „gedachten," „opmerkingen" op de vleugelen van den tijd ziet voortgedreven om weldra in den bestoven brochuren-hoek der bibliotheken hun kortstondig leven te eindigen, kan zich ook niet met de bespreking van „rijp en onrijp" „wit en zwart" bezig houden. Nu en dan echter zijn dergelijke vlugtschriften zeer waardig te worden gelezen en herlezen, en dit is insgelijks met bovengemelde drie en twintig welgeschrevene bladzijden het geval.

Zij bevatten — om deze „toespraak" met één woord te kenschetsen — een oordeel over Nederland door een nederlander, en wat het zonderlingst is — een onpartijdig oordeel.

Matthew Arnold deelt in zijn werk over het volksonderwijs in Frankrijk, Holland en Zwitserland het oordeel van een kundig franschman over Nederland en zijne bewoners mede, hetwelk luidde: C'est une nation éteinte. Arnold laat hier echter op volgen: „Dit is te sterk, maar ongetwijfeld is dit volk niet meer in den bloei van zijn nationaal leven; het bezit niet meer de geestdrift en het vertrouwen der jeugd of van den krachtigen rijperen leeftijd. Ofschoon voorzeker zeer ver van de zwakheid der afgeleefde grijsheid, toch leeft de natie slechts voort met den werktuigelijken veerkrachteloozen stap van iemand wiens bloeitijd voorbij is."

De schrijver van deze „toespraak" zal nu niet onderzoeken in hoeverre ook dit oordeel overdreven is maar zich slechts de vraag stellen — is er waarheid in dit oordeel eens vreemdelings?

Zijn antwoord luidt bevestigend.

Het is gemakkelijk en aangenaam om de onmiskenbare glansen van een roemvol nederlandsch verleden nog op den tegenwoordigen tijd te doen terugstralen, en blind te zijn voor de gebreken van het heden. Maar zou de spreuk der aloude wijsheid, het „ken u zelven!" alleen op personen maar niet ook op natiën van toepassing wezen? — Gaan wij kortelijk dit lezenswaardig geschrift na, daarbij de opmerking voegende dat, al heeft ons voorgeslacht veel gedaan en tot stand gebragt, onze roeping niet alleen bestaat in het bewaren van dit alles.

Er is waarheid in de uitspraak van den vreemdeling! „Hoevele nuttige en later blijkbaar ook niet onvoordeelige zaken komen hier niet tot stand dan door buitenlandsche hulp, ten koste van den staat, of althans onder zijn waarborg! De klagt over gebrek aan ondernemingsgeest is even algemeen als de zeer vervelende over de slechte tijden. En hoort men niet beweren, dat wij als volk slechts bestaan bij de gratie onzer naburen? Waar veel geklaagd wordt, wordt niet met inspanning en volharding gewerkt, daar is de geestdrift dood, daar kwijnt het volk. Een krachtig voorwaarts streven is alleen denkbaar, waar vrolijke moed en vast vertrouwen hoofd en hand in beweging brengen. Kenteekenen van zwakheid en sufheid zijn: gebrek aan geloof in de toekomst, voorliefde voor het uitmeten van bezwaren, geloof aan eigen onmagt en eigen weerloosheid en vooral de schaamtelooze openbare belijdenis van dat geloof." Deze kenteekenen zijn bij ons volk min of meer duidelijk waar te nemen, zegt de schrijver; zou hij geheel ongelijk hebben?

Dit zijn echter geene wisse kenteekenen van onvermijdelijk verval, en de vergelijking van een volk met een mensch in jeugd, bloeitijd, verval en dood moge ten tijde van het „Carthaginem esse delendam" eenige waarheid hebben bezeten, thans nu er overeenstemming van belangen tusschen de volken bestaat, kunnen er wel tijden van verval en verslapping bestaan, maar deze behoeven niet blijvend te zijn en kunnen weder door schitterende dagen vervangen worden.

Niet de schuld gegeven aan een onvermijdelijk lot, als wij gebrek aan veerkracht en energie bezitten, maar werkzaamheid betracht en streven naar voortgang. Ten betoog van de waarheid dezer opmerking, wijst de spreker op de onderwijzeresse der menschheid: op de geschiedenis. Nadat onze eerste geschiedenis der graven, van den worstelstrijd met Spanje en eindelijk der republiek, met dit doel voor oogen, is nagegaan, schetst hij den val der republiek, terwijl hij omtrent de oorzaak daarvan uit mr. Thorbecke's opstel „Simon van Slingelandt's toeleg om den staat te hervormen" aanhaalt: „indien gij mij vergunt te zeggen wat ik meen, belijde ik, dat mij de intogt der franschen het verval eer bloot gelegd dan te weeg schijnt gebragt te hebben. Zij hebben de schim verjaagd eener republiek, die door eigen krachteloosheid reeds bezweken was."

Wij zouden ons onwillekeurig laten verleiden om te veel uit deze toespraak af te schrijven. Wij willen echter uit de laatste bladzijden, welke zijn gewijd aan eene opwekking tot volharding, moed en zelfvertrouwen, nog melding maken van eene aangehaalde „beschouwing over het Athenaeum illustre en het onderwijs te Amsterdam," waarbij deze schrijver aantoont hoe bij de groote meerderheid der nederlandsche burgerij gemis aan voldoend onderwijs en algemeene vorming een onoverkomelijke hinderpaal is in hunne pogingen om „vooruit te komen" en die pogingen zelfs terug houdt. Hij wijst er op hoe handelsbediende te zijn b. v. bij ons niet de voorbereiding tot een beroep, maar zelf beroep is en hoe de kracht van de welvarende handelsteden Bremen, Hamburg enz., juist daarin gelegen is dat zij met hunne eigene zonen, in alle deelen der wereld verspreid handel drijven — even als de nederlanders der 16e en 17e eeuw dit deden, — terwijl wij thans liever te huis blijven en overal duitsche kommissiehuizen worden gevonden.

Moge nu al hier en daar ook in deze bladzijden iets voorkomen dat niet geheel juist is, wij wenschen — eene konventionele uitdrukking gebruikende, welke te dikwijls misbruikt wordt — dat deze goed, levendig en kernachtige geschrevene toespraak niet alleen tot ieders hoofd maar ook tot ieders hart moge doordringen, en men zich de vraag voorstelle: heeft de schrijver van deze toespraak niet in vele opzigten juist geoordeeld!?

ZEETIJDINGEN.

Het schoonerschip *Catharina Elisabeth*, gez. J. Pander, is 1 dezer te New-Castle aangekomen. Alles wel aan boord.

HANDELSBERIGTEN.

Graanmarkten enz.

AMSTERDAM 2 januarij. Tarwe en gerst onveranderd. Raapolie op zes weken f 50¼. Lijnolie op zes weken f 40¾.

OOSTBURG 31 december 1862. De aanvoer was heden vrij groot en de kooplust wel geanimeerd voor tarwe en wigtige gerst, beide tot vorige prijzen; de overige artikelen waren weinig gezocht en moesten lager worden afgegeven. Er is besteed voor tarwe f 9 en f 9,25, voorts f 8 à f 8,75. Rogge f 6, f 6,25, f 6,50. Wintergerst f 4,70 à f 5 en f 5,25 à f 5,60. Zomer dito f 4,70 à f 5. Haver f 2,75 à f 3, f 3,25 en f 3,40. Paardenboonen f 5,75 à f 6,20. Erwten f 6 à f 7.

MIDDELBURG 2 januarij. Zoo wel uit onze naburige eilanden als ook uit Walcheren was er heden weinig graan ter markt, de kooplust was ook beperkt daar koopers niet dan lager wilden; er ging alzoo in den handel weinig om, te meer daar vele houders op vorigen weekprijs vasthielden, doch daar de konsumtie zich zoo veel noodig moest voorzien, zoo heeft die nog vorige weekprijzen moeten betalen.

Raapolie f 49¾. Patentolie f 51¾. Lijnolie f 45½. per vat op 6 weken, op kontant f 1 lager. Harde lijnkoeken f 12 104 st.

GEMIDDELDE MARKTPRIJZEN.

Middelprijzen van bakbare tarwe f 9,30 en rogge f 7,25. Aardappelen f 1,50 a f 1,60 per ned. mud. Versche boter f —,92 a f 1,— per ned. pond.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 2 januarij.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½ pct.	64½
	dito Nationale dito	3 „	77
	dito dito dito	4 „	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½ „	140
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 „	102⅛
	Certifik. Hope & co.	4 „	76⅛
	dito dito 1855, 6de serie	5 „	91⅜
	dito	6 „	55¼
	Aand. spoorweg		206
	Leening 1860	4½ „	90¾
Polen.	Schatkistobligatien	4 „	—
Spanje.	Obligatien	2 „	45 11/16
	dito binnenlandsch	3 „	49¼
	Certifik. coupons bewijzen		—
	Krediet instelling		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 „	63¼
	dito amsterdamsche	5 „	—
	dito nationale	5 „	67½
	dito 1847/1852	2½ „	32
	Bank aktien	3 „	830
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½ „	—
Portugal.	Obligatien	3 „	46⅝
	dito nieuwe	3 „	45⅛
Grenada.	dito		—
Venezuela.	dito	2½ „	23⅜
Illinois.	dito	7 „	79¾
Mexiko.	dito	3 „	31⅛

Londen 1 januarij. ten 12 ure. Consols 92⅝.
Weenen 29 dec. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 75,80.
Parijs 30 dec. (slotpr.) 4½ pct. compt. 98,— 3 pct. 70,15.

WELDADIGHEID.

Diakenen der nederduitsche hervormde gemeente te Middelburg vermelden, met hartelijke dankzegging, de ontvangst van twee bankbiljetten no. 67, dd. 24 april 1861, groot f 40, en no. 483, dd. 28 april 1855, groot f 60, in een omslag met het opschrift Diakonie, en gevonden in de kerkcollecte van de Nieuwe kerk, woensdag avond den 31 december 1862.

Middelburg, den 2 januarij 1863.

Diakenen voornoemd,
A. P. SNOUCK HURGRONJE, voorzitter.
W. ALTORFFER, secretaris.

Voor de armen te Arnemuiden is nog bij den heer P. M. de Ligny ontvangen: den 31 december 1862, van N.N. f 2,50 en van E. A. f 2,50.

Westkapelle, 30 december 1862.

De commissie tot ondersteuning van behoeftigen te Westkapelle, betuigt bij deze haren hartelijken dank voor het bankbiljet no. 471, groot f 25, van een onbekende op den 29 dezer bezorgd bij den heer Joh. Lievense, op de Pottenmarkt te Middelburg.

De commissie voornoemd,
H. MINDERHOUD Az., voorzitter.
P. DE VOS, secretaris.

ADVERTENTIEN.

Te Middelburg overleden 22 December 1862, de Hoog-Welgeb. Heer Jonkh. CHARLES PHILIPPE LOUIS VAN KINSCHOT, Provinciaal Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in Zeeland, diep betreurd door zijne Echtgenoot, Kinderen, Betrekkingen en Vrienden.

M. V. DE JONGE,
Douairière Jonkh. VAN KINSCHOT.

Verlaatte plaatsing door buitenlandsche betrekkingen.
Eenige kennisgeving.

Heden werd ons ouderhart diep getroffen door het overlijden van ons geliefd Kind MARIA RUDOLPHINA SARA, in den aanvalligen leeftijd van ruim twee jaar.

Middelburg, I. SIMPELAAR, Zandstraat.
den 1 Januarij 1863. M. E. SIMPELAAR, geb. ROTH.

Kennisgeving aan Vrienden en Begunstigers, zoo binnen als buiten de Stad.

WEEK DER GEBEDEN.

Op uitnoodiging van het Evangelisch Verbond, stelt men zich voor ook alhier van 4—11 Januarij, zoo mogelijk elken avond, **Bedestonden** te houden in de Luthersche Kerk, te beginnen Zondag 4 Januarij, des avonds 7 ure.

VOORGANGER: Ds. **J. P. NONHEBEL.**

B. C. HEEROLDT, Mr. Schilder enz. alhier, bedankt zijne *Begunstigers voor de gunst en het vertrouwen aan hem* een aantal jaren geschonken; terwijl de ondergeteekenden zich bij vernieuwing als zoodanig aanbevelen en wel onder de firma van B. C. HEEROLDT & ZOON, onder belofte eener goede en civiele bediening.

Middelburg, 1 Januarij 1863.

B. C. HEEROLDT & ZOON.

De ondergeteekende berigt dat hij zijne **MOLENAARS-AFFAIRE** heeft overgedaan aan J. VERHAGE; bedankt zijne geëerde begunstigers, zoo binnen als buiten de Stad, voor het genoten vertrouwen, en beveelt zijn Opvolger aan in de zelfde gunst die hij daar heeft genoten.

C. L. MINDERHOUT.

Volgens bovenstaande Annonce, heb ik de eer aan mijne Medeburgers, zoo binnen als buiten de Stad, te berigten, dat ik de Affaire heb overgenomen van den Heer MINDERHOUT, en neem alzoo de vrijheid mij minzaam bij *het geachte Publiek aan te bevelen, belovende eene goede* bediening.

J. VERHAGE Lz.

St. Laurens, 1 Januarij 1863.

ASSURANTIE-COMPAGNIE
TE AMSTERDAM,
opgerigt 1771.
AGENT TE MIDDELBURG, J. A. TAK.

Deze Maatschappij sluit voor **vaste** PREMIEN Verzekeringen *tegen* **BRANDSCHADE** op alle Gebouwen en Goederen.

VERKOOPING
BIJ GEREGTELIJKE UITWINNING
VAN
ONROERENDGOED.

Op *Donderdag den Vijfden Februarij* 1863, des voormiddags ten tien ure, zal ter teregtzitting der Arrondissements Regtbank te Middelburg, Provincie Zeeland, aan den meestbiedende of hoogst-afmijnende in massa worden verkocht:

EEN WOONHUIS, TIMMERMANS WINKEL, HOUTLOODS of **SCHUURTJE** en verdere gevolgen van dien, op en met vijf Roeden 70 Ellen **CIJNSGROND**, het Huis gemerkt no. 37, alles staande en gelegen in de Gemeente **Nieuwvliet**, op het Dorp, Kadastraal bekend: Art. 48, Dorp, sectie B no. 37, Huis en Erf, ... ter inhoudsgrootte van 2 Roeden 20 Ellen, no. 38, Tuin „ „ 2 „ 50 „ hebbende een Kadastraal inkomen, wat het gebouwde betreft, van *f* 45,— voor het ongebouwde van *f* 2,85.

Deze Verkoop geschiedt:

ten verzoeke van den Heer ABRAHAM DE KONING, *vroeger Koopman te Dordrecht, thans buiten beroep*, wonende te Oosterbeek, Gemeente Renkum, Provincie Gelderland, domicilie kiezende ten Kantore van den Heer JOHANNIS MARTINUS BRIEVE, Procureur, wonende te Middelburg, in de Vlissingsche straat, K 44, die voor den Arrestant dezen Verkoop zal vervolgen;

En ten laste van:

1. JAN JONGEJAN, Timmerman, en zijne Echtgenoot MARIA GIJSEBREGT, buiten beroep, wonende te Nieuwvliet,
2. ABRAHAM CLAARBOUT, Kleinlandman, als in huwelijk hebbende MARIA ZONNEVIJLLE, buiten beroep, vroeger Weduwe van PIETER MAZURE, en zoomede ten laste van dezelve MARIA ZONNEVIJLLE, wonende te Nieuwvliet,
3. MARIA —, PIETER — en JOSINA MAZURE, minderjarige Kinderen van genoemde MARIA ZONNEVIJLLE *en haren voor-overledenen Echtgenoot* PIETER MAZURE, ten dezen vertegenwoordigd door genoemden ABRAHAM CLAARBOUT, als bijstaande Voogd, en door hunne Moeder MARIA ZONNEVIJLLE, als wettige Voogdes.

De Procureur van den Executant,
J. M. BRIEVE.

NOTARISHUIS.

VERKOOPING *op* Dingsdag *den* 6 Januarij 1863, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, van een

ZINDELIJKEN INBOEDEL,

waaronder een Kabinet, twee Chiffonnières, een Bureau, vier Mahoniehouten Ronde Tafels op een Poot, dito Stoelen met zwarte Zittingen, een Canapée, drie fraaije Penduleu, een Hangklok, Porcelein, *Glas en Roomkleur*, Koper-, Tin-, Verlakt- en IJzerwerk, Bedden met toebehooren, gemaakt Goud en Zilver, Spiegels, Schilderijen, een Kleerkast, een ijzeren Geldkist, een Karret, benevens eenige Melkersgereedschappen, eene partij **Hooi** en veel meer andere Goederen. *Alles op Maandag te voren*, van 10—3 ure, voor een ieder te zien. — Zindelijke Goederen an men nog bijbrengen.

L. C. HONDIUS,
Ondernemer van Openbare Verkoopingen,
Taxateur en Boedelschikker.

NB. Het **HOOI** zal ten 12 ure worden verkocht in *het Notarishuis, en is te zien in den Stal achter* de Teerpakhuizen, P 243.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Dingsdag 6 Januarij 1863, 's morgens 10 ure, op de Buitenplaats **het Huis ten Duine**, van zwaar Essen-, Elzen- en Berken **KAPHOUT**, hard en zacht **KLIEFHOUT**, drooge **MUTSAARDS** enz.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, op Woensdag den 7 Januarij 1863, des morgens 10 ure, op de Buitenplaats **St. Jan ten Heere**, *van zwaar Essen* **KAPHOUT**, benevens eene partij Olmen, Essen en Linden **BOOMEN**, geschikt voor Werkhout, enz.

VERKOOPING op **Twistvliet**, Woensdag den 7 Januarij 1863, van 3 à 4 Bunders Essen en Elzen **KAPHOUT** en eenige drooge **MUTSAARD**.

HOUTVERKOOPING op **Ter Hooge**, Maandag den 12 Januarij 1863, des morgens 10 ure, van geslagen **Esschen** en **Elzen Hakhout** en eene aanzienlijke partij gekliefde **Tronken**.

De Notaris P. LOEFF zal op Woensdag den 14 Januarij 1863, des voormiddags ten 10 ure, onder **Meliskerke**, op de Hofstede van JACOB BENOU, in het openbaar ter verkoop aanbieden :

30 à 40 Olmen STAMMEN,
waaronder bijzonder geschikt voor Werkhout;
een Esschen STAM,
voorts Takken, Mutsaard, Spaanders en droog Vaamhout

HOUTVERKOOPING op **Valkenisse**, Zaturdag 24 Januarij 1863.

De Notaris G. VERDOOREN, residerende te Aardenburg, zal op Dingsdag den 27 Januarij 1863, des voormiddags ten 11 ure, ten verzoeke van den WelEd. Heer S. A. BOMME, te **Aardenburg**, op diens terrein aldaar, publiek presenteren *te verkoopen*:

80 Stuks zeer zware Olmen BOOMEN, zeer geschikt tot Werkhout, van 1,50 tot 2,20 El in de koord;

eenige Canada Populieren BOOMEN, allen liggende op gemeld terrein;

ongeveer 1600 Mutsaards, Splitten en eene aanzienlijke partij **Spaanders**, alles van gemelde Boomen afkomstig.

Nader onderrigt te bekomen bij genoemden Notaris. — Men voorzie zich van goede Borgen.

TE KOOP
EENE LADING GROVE STEENKOLEN

(131 Chaldrons), aangevoerd door het Fransche Brikschip UNIVERS, Kapt. BOUTES, gekomen van New-Castle, thans liggende in de Mariendok te Vlissingen.

Informatien bij de GROOFF & HECTOR, Scheepsmakelaars te Vlissingen.

TE HUUR **WOONHUIS** en **Tuin**, op het Molenwater alhier, wijk M 169, met daarmeê vereenigden **TUIN** en **Zomerhuis** aan het Bolwerk. Te bevragen bij den Eigenaar Mr. A. F. SIFFLE.

WORDT GEVRAAGD Iemand, eenige uren op den dag ter zijner beschikking hebbende, tot het verrigten van **Schrijfwerk** en bijhouden der Boeken, voor onbepaalden tijd. Aanvragen eigenhandig geschreven, met opgave der beschikbare uren en verlangd wordend Loon, *franco onder letter* P, bij de Boekhandel. VAN BENTHEM & JUTTING.

Een **TUINMAN** benoodigd tegen Mei, gehuwd doch bij voorkeur zonder Kinderen en van goede getuigenissen *voorzien. Adres aan het Bureau dezer Courant.*

Een **Societeitsbediende** met Mei benoodigd. Adres GEBRs. MILBORN, Vlasmarkt.

Met Mei benoodigd bij Mevrouw SCHORER, geboren PICKÉ, eene **Kindermeid** die tevens eenig Huiswerk verrigt.

Mevrouw ABRAHAMS verlangt eene **Keuken-** en eene **Werkmeid**, met Mei aanstaande.

Met Mei eene **Keukenmeid** benoodigd die tevens eenig Huiswerk kan verrigten. Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

Tegen Mei aanstaande *benoodigd eene* bekwame **Keukenmeid**, tevens Huiswerk kunnende verrigten, en eene **Werkmeid** die goed met de Wasch kan omgaan. — Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

Met Mei eene **Keukenmeid**, ook voor Huiswerk, benoodigd bij Mevrouw VAN VISVLIET, Molenwater.

Tegen Mei of vroeger eene **Keukenmeid** benoodigd, tevens Huiswerk kunnende verrigten, bij Mevr. SNOUCK HURGRONJE — VERSLUYS.

Met Mei eene **Keukenmeid** benoodigd bij Mevrouw VAN BURG.

Eene **Keukenmeid**, tevens Huiswerk verrigtende, met Mei benoodigd bij Mevr. VAN BERLEKOM, Rouaansche Kade.

Benoodigd eene bekwame **Werkmeid**, van de Protestantsche Godsdienst en bekwaam in het Linnennaaijen. *Adres aan het Bureau dezer Courant.*

Eene bekwame **Werkmeid**, die goed met de Wasch kan omgaan, benoodigd bij Mevrouw de Wed. SNOUCK HURGRONJE.

Eene **Werkmeid** benoodigd tegen Mei, bij Mevrouw BOOGAERT op VIJVERVREUGD.

Tegen Mei eene **Dienstmeid**, goed met den Pot en de Wasch kunnende omgaan, benoodigd bij Mevrouw SNOUCK HURGRONJE, op Seisdam.

Tegen Mei benoodigd een Burger **Dienstmeid**, met Pot en Wasch kunnende omgaan, Langenburgt, C no. 91.

Tegen Mei benoodigd eene **Dienstbode**, van de R. K. Godsdienst, die met den Pot en de Wasch kan omgaan. Te bevragen aan het Magazijn van J. J. CEULEN.

Met Mei eene **Dienstmeid**, goed met Pot en Wasch kunnende omgaan, noodig bij Mevr. MULLER—ABRAHAMS, Langendelft.

Met Mei eene Burger **Dienstmeid**, die met Pot en Wasch kan omgaan, benoodigd bij Doctor DAMME.

Eene Burger **Dienstmeid** benoodigd, Langevijle, K no. 384.

Een ordentlijke Burger **Dienstmeid** tegen Mei benoodigd, *Langendelft*, B 131/32.

Eene Burger **Dienstmeid** benoodigd, goed met den Pot kunnende omgaan, Bierkaai, lett. G 207.

Eene **Meid** benoodigd bij Mej. BRANDT, Heerengracht.

Een Burger **Dienstmeid** en **Kindermeisje** benoodigd. *Adres aan het Bureau dezer Courant.*

DE GLOBE.
ALBUM
VAN BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

De aflevering voor Januarij van de twee tijdschriften, welke thans onder bovenstaanden titel vereenigd het licht zien, bevat de volgende stukken:

De indische archipel.
De groote strafgevangenis te Portland.
New-Orleans.
Herinneringen van een oud tooneelspeler.
De maatschappelijke toestand van New-York.
Ludwig Uhland.

De uitgave geschiedt bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te MIDDELBURG, naar verkiezing der inteekenaren in maandelijksche afleveringen of driemaandelijksche deelen. De prijs per jaar is *f* 6,—.

SCHOUWBURG TE MIDDELBURG,
Zaturdag den 3 Januarij 1863:

DE STIEFMAMA, Blijspel in 3 Bedrijven, waarin de Heer JACQUI, op vereerend verzoek zal voordragen de Chansonnette MENSCHEN EN SIGAREN; voorafgegaan door HET VROUWEN HOROLOGIE, Blijspel met Zang in één Bedrijf; tusschenbeide: HET WEESJE, Dichtstuk voor te dragen door de Jonge Jufvrouw LORJÉ.

Aanvang 6½ ure.

STOETE, SCHRODER & JACQUI.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in Januarij.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zondag	4	's morg.	10 ure.	Zaturdag	[illegible]	's morg.	7 ure.
Woensdag	7	„	5,30	Dingsdag	[illegible]	„	7
Vrijdag	9	„	6,30	Donderdag	8	„	8,30
Zondag	11	„	7	Zaturdag	10	„	[illegible]
Woensdag	14	„	7	Dingsdag	13	„	9,30
Vrijdag	16	„	8	Donderdag	15	„	10,15

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.